

G



CK.0000060688

ẢO - PGS. TS. ĐOÀN MINH HUẤN  
(Đồng chủ biên)

**NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CƠ BẢN VỀ  
PHÁT TRIỂN XÃ HỘI VÀ QUẢN LÝ  
PHÁT TRIỂN XÃ HỘI HIỆN NAY  
VẬN DỤNG CHO VIỆT NAM**

(Sách chuyên khảo)

YÊN  
ỆU

7



NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA



NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CƠ BẢN VỀ  
**PHÁT TRIỂN XÃ HỘI VÀ QUẢN LÝ  
PHÁT TRIỂN XÃ HỘI HIỆN NAY  
VẬN DỤNG CHO VIỆT NAM**

MS:  $\frac{34(V)2}{CTQG-2012}$

GS. TS. HOÀNG CHÍ BẢO - PGS. TS. ĐOÀN MINH HUẤN  
(Đồng chủ biên)

**NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN CƠ BẢN VỀ  
PHÁT TRIỂN XÃ HỘI VÀ QUẢN LÝ  
PHÁT TRIỂN XÃ HỘI HIỆN NAY  
VẬN DỤNG CHO VIỆT NAM**

(Sách chuyên khảo)



**NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA – SỰ THẬT  
HÀ NỘI – 2012**

## VỚI SỰ THAM GIA CỦA CÁC NHÀ KHOA HỌC

1. GS. Phạm Xuân Nam, Viện Khoa học Xã hội Việt Nam.
2. GS. Trần Nhâm, nguyên Giám đốc - Tổng Biên tập Nhà xuất bản Chính trị quốc gia.
3. GS. TS. Lê Ngọc Hùng, Viện Xã hội học, Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh.
4. PGS. TS. Trần Hậu, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.
5. GS. TS. Nguyễn Đình Tấn, Viện Xã hội học, Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh.
6. GS. TS. Mai Ngọc Cường, Trường Đại học Kinh tế quốc dân.
7. PGS. TS. Nguyễn Duy Dũng, Viện Đông Nam Á, Viện Khoa học Xã hội Việt Nam.
8. PGS. TS. Lưu Đạt Thuyết, Vụ Hợp tác quốc tế, Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh.
9. PGS. TS. Nguyễn Trọng Phúc, Viện Lịch sử Đảng, Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh.
10. PGS. TS. Phạm Ngọc Anh, Viện Hồ Chí Minh, Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh.
11. TS. Trần Thị Minh Ngọc, Học viện Chính trị - Hành chính khu vực I.
12. TS. Nguyễn Vinh Thanh, Học viện Chính trị - Hành chính khu vực I.
13. ThS. Nguyễn Thị Thu Hoài, Ban Tuyên giáo Trung ương.
14. PGS. TS. Lê Thị Thủy, Học viện Chính trị - Hành chính khu vực I.
15. TS. Hà Hữu Nga, Viện Khoa học Xã hội Việt Nam.
16. PGS. TS. Đỗ Minh Hợp, Viện Triết học, Viện Khoa học Xã hội Việt Nam.
17. TS. Đặng Huy Trinh, Viện Chính trị học, Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh.
18. ThS. Nguyễn Thị Ngọc Mai, Học viện Chính trị - Hành chính khu vực I.
19. ThS. Nguyễn Mai Phương, Trường Đại học Ngoại thương Hà Nội.
20. ThS. Trần Lê Minh Trang, Viện Đông Nam Á, Viện Khoa học Xã hội Việt Nam.

## LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Trong chế độ xã hội chủ nghĩa, tính hướng đích của mọi chính sách kinh tế - xã hội đều vì con người; đem lại cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc cho con người; không ngừng tăng cường năng lực làm chủ cho mỗi người dân và cộng đồng xã hội.

Với thành tựu của hơn 25 năm đổi mới, Việt Nam đã vượt qua ngưỡng của quốc gia có mức thu nhập thấp và bước vào hàng ngũ các quốc gia có mức thu nhập trung bình thấp. Điều này đặt ra những yêu cầu mới và chất lượng cao hơn đối với phát triển xã hội và quản lý phát triển xã hội. Thực tế cho thấy, khi giải quyết được nhu cầu phát triển này thì con người lại nảy sinh những nhu cầu phát triển khác với đòi hỏi chất lượng cao hơn, tinh tế hơn. Do vậy, để phát triển xã hội và quản lý phát triển xã hội theo hướng nhân văn, lấy con người làm trung tâm, xem phát triển con người vừa là mục tiêu cao nhất, vừa là động lực to lớn nhất của tiến trình đổi mới ở nước ta, việc nghiên cứu những vấn đề lý luận về phát triển xã hội và quản lý phát triển xã hội hiện nay cũng như trong những thập kỷ tiếp theo của thế kỷ XXI có giá trị quan trọng cho bảo đảm giữ vững định hướng xã hội chủ nghĩa vì mục tiêu: Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

Cuốn sách *Những vấn đề lý luận cơ bản về phát triển xã hội và quản lý phát triển xã hội hiện nay - Vận dụng cho Việt Nam* của tập thể các nhà khoa học, do GS. TS. Hoàng Chí Bảo - PGS. TS. Đoàn Minh Huấn đồng chủ biên, được hoàn thành và xuất bản sẽ đáp ứng nhu cầu của xã hội ngày càng quan tâm sâu sắc đến phát triển xã hội và quản lý phát triển xã hội.

Trên cơ sở phân tích, trình bày những vấn đề lý luận cơ bản về quản lý và phát triển xã hội ở Việt Nam; khảo cứu kinh nghiệm một số nước trên thế giới; tổng kết những thành tựu lý luận của Đảng về quản lý và phát triển xã hội qua hơn 25 năm đổi mới và đánh giá tác động của lý luận đối với thực tiễn; dự báo một số xu hướng chính tác động đến quản lý và phát triển xã hội trong thập niên tới, cuốn sách đã đề xuất hệ giải pháp bảo đảm thúc đẩy phát triển xã hội bền vững và hoàn thiện quản lý phát triển xã hội theo các nguyên tắc dân chủ và hiện đại.

Cuốn sách có giá trị cung cấp luận cứ khoa học cho đổi mới các chính sách xã hội trong thập niên tới và là tài liệu tham khảo bổ ích cho các nhà nghiên cứu, giảng dạy thuộc nhiều ngành khoa học liên quan.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách với bạn đọc.

*Tháng 10 năm 2012*

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT



## MỞ ĐẦU

Qua hơn 25 năm đổi mới, tư duy lý luận ở nước ta đã đạt được một bước tiến rõ rệt và khá căn bản, từ các nhà lãnh đạo, quản lý các cấp, các cơ quan hoạch định chiến lược và chính sách đến giới trí thức sáng tạo và đông đảo dân chúng trong xã hội. Đổi mới tư duy là thay đổi sự suy nghĩ, cách nghĩ, tầm nhìn về cuộc sống, về đời sống xã hội, về các mối quan hệ chi phối và quy định sự tồn tại và phát triển của cá nhân cũng như của cộng đồng. Đó là sự thay đổi nhận thức, vượt qua những nhận thức cũ, hoặc sai lầm, hoặc hạn hẹp, phiến diện đã trở nên lỗi thời, lạc hậu, từng bước vươn tới những nhận thức mới đúng đắn, hợp lý hơn, thích ứng với phát triển và tiến bộ mà thực tiễn đặt ra, thực tiễn đòi hỏi. Đó cũng là “làm mới” những tri thức, những hiểu biết vốn có. Đổi mới tư duy, đổi mới nhận thức là tiền đề dẫn tới những hành động tự giác, tích cực và sáng tạo. Thay đổi cách nghĩ để mở rộng tầm nhìn và thay đổi cách làm, thay đổi cả cách sống, lối sống, thay đổi cách ứng xử, tổ chức cuộc sống và quản lý xã hội theo hướng mới, tốt hơn, tiến bộ hơn. Nhờ đó, trong đời sống xã hội diễn ra những đổi mới, vừa là hành động, vừa là phong trào, tạo thành lực lượng, định

hình những nhân tố mới thúc đẩy phát triển. Đổi mới trở thành phương thức và động lực phát triển. Thực tiễn đổi mới chẳng những hồi thức mà còn tạo ra môi trường, điều kiện và hoàn cảnh để đổi mới tư duy, đổi mới nhận thức và phát triển năng lực trí tuệ con người, “làm mới” lý luận cũng như hình thành lý luận mới. Điều này đặc biệt hữu ích và quan trọng đối với các chủ thể lãnh đạo, quản lý.

Giải phóng lực lượng sản xuất và giải phóng ý thức xã hội để phát triển mạnh mẽ và sử dụng có hiệu quả mọi tiềm năng của xã hội vì mục đích phục vụ cuộc sống con người, phát triển đất nước, chấn hưng dân tộc là tư tưởng chủ đạo, thể hiện tầm vóc và ý nghĩa của đổi mới, là thành tựu nổi bật, có tầm khái quát rộng lớn nhất của đổi mới tư duy, nhận thức ở Việt Nam. Nó mở đường đi tới kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, dân chủ hóa, mở cửa và hội nhập quốc tế như những quyết sách chiến lược của phát triển.

Những nhận thức mới về xã hội, phát triển xã hội và quản lý phát triển xã hội được hình thành dưới tác động của những nhân tố đó, bao gồm:

*Một là*, nhận ra phương diện xã hội trong xã hội tổng thể, đó là các vấn đề xã hội, các quan hệ xã hội và cơ cấu xã hội trong chỉnh thể cấu thành xã hội, liên quan trực tiếp đến đời sống con người.

*Hai là*, phát triển xã hội tổng thể sẽ không thể thực hiện được nếu không quan tâm đúng mức, giải quyết kịp thời và hữu hiệu chiều cạnh xã hội bao gồm một tập hợp lớn các vấn đề xã hội bức xúc, thường nhật cũng như cơ